

Beslut

**efter planerad kvalitetsgranskning av anpassad
grundskola vid Källskolan
i Norbergs kommun**

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19–20 §§ skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av Källskolan avseende verksamhetens kvalitet i förhållande till mål och andra riktlinjer. En kvalitetsgranskning ska belysa hur väl skolorna klarar sitt uppdrag att ge varje elev förutsättningar att nå de nationella målen. Målen och riktlinjerna framgår framför allt av den läroplan och de kursplaner eller motsvarande styrdokument som gäller för utbildningen.

Läsanvisning

Skolinspektionen bedömer skolans arbetssätt inom fem områden. Inom varje område bedöms om skolan uppfyller Skolinspektionens kvalitetskriterier i hög utsträckning, i flera delar eller i låg utsträckning. Om en skola bedöms uppfylla kvalitetskriterierna i låg utsträckning eller i flera delar anger Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas och visar på vilka punkter. En skriftlig redovisning av åtgärder begärs också av huvudmannen. Om en skola bedöms uppfylla kriterierna i hög utsträckning begär inte Skolinspektionen någon redovisning men kan ge framåtsyftande kommentarer i beslutet.

Beslut:

Skolinspektionen bedömer att kvalitetskriterierna uppfylls vid Källskolan i följande utsträckning:

Rektors ledarskap

Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver på en övergripande nivå följa upp och analysera elevernas progression och koppla det till undervisningens genomförande för att se om syftet med utbildningen uppfylls.

Undervisning

Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med personalen arbeta aktivt så att eleverna får möjlighet till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen.

Bedömning och betyg

Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna samverkar när det gäller bedömningar samt tolkning av värdeord i kriterier för bedömning och betygskriterier.

Huvudmannens styrning och stöd

Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning, men utvecklingsområden finns.

Ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att göra självständiga bedömningar av den anpassade grundskolans måluppfyllelse så att de utgör ett tydligt underlag för beslut om vilka insatser huvudmannen behöver genomföra och vilket stöd som rektorn behöver.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den **7 augusti 2026** redovisa till Skolinspektionen vilka förbättringsåtgärder som vidtagits utifrån identifierade utvecklingsområden. Som stöd för redovisningen bör bifogad mall användas.

Redogörelsen skickas via e-post, till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 2025:3569) i de handlingar som sänds in.

Skolinspektionens bedömning

Nedan redovisas Skolinspektionens bedömningar för respektive område.

Rektors ledarskap

Författningsstöd

1 kap. 4, 5, 9–10 §§, 2 kap. 9–10 och 34 §§, 4 kap. 4–7 §§ och 11 kap. 2, 5, 6, 8, 13 §§ skollagen (2010:800).

Läroplan för anpassade grundskolan (Lgra22), 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4 Skola och hem, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Rektorn leder och styr i låg utsträckning skolans utveckling och utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter och representanter för elevhälsan samt inkommen dokumentation.

Uppföljning, analys och förbättringsåtgärder

Rektorn följer upp vissa aspekter av utbildningen, men saknar en övergripande bild av kunskapsutvecklingen i olika ämnen och ämnesområden. Granskningen visar att uppföljningen har varit bristfällig. Då det saknas en systematik kring uppföljning och analys av elevernas progression får rektorn otillräckligt underlag för att kunna bedöma med vilken kvalitet undervisningen genomförs. Det medför att rektorn saknar en övergripande bild av elevernas kunskapsutveckling i olika ämnen och ämnesområden. Rektorn drar inte heller några slutsatser kopplat till elevernas omdömen och betyg och dessa ingår inte i det systematiska kvalitetsarbetet. Rektorn använder inte heller mått utifrån exempelvis frågeställningar på utvecklings- och medarbetarsamtal eller frånvarostatistik i det systematiska kvalitetsarbetet. Sedan en kort tid tillbaka finns en biträdande rektor som har följt upp hur det går för elever som läser ämnesområden men det har inte gjorts någon analys eller uppföljning av resultaten. Biträdande rektor gör lektionsbesök, tar del av arbetslagets anteckningar och diskuterar med arbetslaget utifrån anteckningarna. Bedömningar av verksamheten sker till stor del på individnivå och enligt rektorn är det svårt att analysera på gruppnivå med få elever. Rektorn tar årligen del av lärarnas pedagogiska utvärdering där de beskriver elevernas resultat, hur deras undervisning sett ut under året, hur de har arbetat med differentierad undervisning och vad det har gjort för skillnad. Detta ska ingå i det systematiska kvalitetsarbetet men

resultaten för anpassad grundskola syns inte i skolans kvalitetsrapport. Kvalitetsredovisning sker på skolnivå och inbegriper analys och förbättringsåtgärder för grundskolan, men inte för anpassad grundskola. Anpassad grundskola finns inte heller beskriven i barn- och elevhälsoplanen. Detta leder till att de utvecklingsåtgärder skolan arbetar med i liten utsträckning bidrar till förbättrade förutsättningar för undervisningen på anpassad grundskola.

Ledning och organisation

Rektorns pedagogiska ledning och organisation är otydlig för personalen. Skolan är inne i en organisationsförändring där uppdragen som skolchef och rektorer har setts över och genomgått ett antal förändringar. Under det senaste halvåret har rektorn även innehaft rollen som skolchef. I samband med att skolan under hösten 2024 fick elever som läser ämnesområden tillsattes en biträdande rektor med ansvar för dessa. Uppdraget har breddats till att från 1 mars 2025 omfatta anpassad grundskola i sin helhet, vilket enligt granskningen ännu inte börjat synas i verksamheten eller haft verkningar på elevernas lärmiljö. Elevernas lärmiljö försvårar möjligheten att skapa flexibla lösningar för eleverna. De elever som läser ämnen har undervisning lokalintegrerad med grundskolan medan elever som läser ämnesområden har undervisning i tillfälliga lokaler, där det även finns en förskola. Lärare och elevassistenter för eleverna som läser ämnesområden har försökt skapa en tillgänglig lärmiljö, men förutsättningarna för det är svåra. Exempelvis är inte dessa lokaler optimala för den undervisning som bedrivs och svåra att inreda på ett bra sätt för eleverna. Rektorn har dock äskat pengar för att förbättra lärmiljön inför att eleverna som läser ämnesområden till hösten kommer att flytta till samma lokaler som de som läser ämnen. Eleverna har i övrigt många lärsituationer utomhus och eleverna har tillgång till en sund utemiljö som lämpar sig för bland annat motorisk träning. Elever som läser ämnesområden har tillgång till elevassistenter vilket från hösten även kommer att finnas för elever som läser ämnen. Obehöriga lärare kommer då att ersättas med speciallärare och få tjänst som elevassistenter. De obehöriga lärarna får idag stöd av en specialpedagog kring undervisning och bedömning. Specialpedagogen är även förstelärare med inriktning mot anpassad grundskola men i övrigt är specialpedagogens roll och uppdrag inte tydliga. Samtliga lärare på skolan, även lärarna på anpassad grundskola, träffas i lärgrupper för kollegialt lärande med fokus på läsning. Lärarna på anpassad grundskola har i detta arbete haft fokus på Specialpedagogiska skolmyndighetens (SPSM) lärmodul om läsning. Vidare fokus har varit på att utveckla undervisningen i stort. Lärarna på anpassad grundskola deltar dessutom på den kompetensutveckling som ges för grundskolan, men den är inte alltid relevant utifrån elevgruppen. Kompetensutveckling för lärarna på anpassad grundskola sker i övrigt mestadels på lärarnas eget initiativ. Exempelvis har

lärarna fått viss handledning från habiliteringen och från specialpedagogen i elevhälsan. Elevassistenter har fått utbildning i ett bildsystem för kommunikation samt om tecken för alternativ och kompletterande kommunikation. Elevhälsoteamet har inte fått någon kompetensutveckling. Av granskningen framgår att skolan har haft samarbete med Skolverket inom ramen för Samverkan för bästa skola, som har handlat om att ta fram riktade insatser för grundskolan. Rektorn och huvudmannen har dock en förhoppning om att de fortsätter med arbetet och riktar insatserna mer åt anpassad grundskola.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver på en övergripande nivå följa upp och analysera elevernas progression och koppla det till undervisningens genomförande för att se om syftet med utbildningen uppfylls.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte bedriver någon systematisk uppföljning och analys av elevernas trygghet och resultat vilket gör att rektorn saknar en övergripande bild av elevernas kunskapsutveckling. En tydligare helhetsbild över elevernas kunskapsutveckling möjliggör att de utvecklingsåtgärder rektorn fattar beslut om kan bli mer träffsäkra.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn gör övergripande sammanställningar av elevernas kunskapsutveckling inom varje ämne och ämnesområde så att det går att göra jämförelser över tid. Rektorn behöver koppla uppföljning och analys av kunskapsutvecklingen till hur lärarna utformar och anpassar undervisningen för att kunna göra en bedömning av utbildningen och ge lärare och övrig personal det stöd det behöver för att eleverna ska få goda möjligheter att utifrån sina förutsättningar nå så långt som möjligt. I arbetet kan med fördel även elevhälsans personal vara behjälplig.

Undervisning

Författningsstöd

1 kap. 4 §, 3 kap. 2 §, 11 kap. 2, 6 och 11 §§ skollagen.

5 kap. 2 § skolförordningen (2011:185).

Lgra22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.2 Kunskaper, 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner.

Skolinspektionen bedömer följande: Undervisningen främjar i hög utsträckning elevernas möjligheter att utvecklas så långt som möjligt.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation.

Variation och stimulans

Undervisningen består av olika typer av uppgifter och aktiviteter och lärarna skapar en variation som stimulerar elevernas lust att lära. Lärarna anpassar nivån på undervisningen så att den utmanar eleverna och möter alla elevers behov. Lärarna har flera olika material att arbeta med under ett arbetspass och arbetar med relativt korta delar som löser av varandra. Denna variation i undervisningen syftar till att eleverna ska utmanas samtidigt som de bibehåller sitt engagemang och sitt intresse. Lärarna skapar en balans mellan förutsägbarhet och utmaningar genom att inom ramen för det välkända lägga till utmaningar i den omfattning och takt som är lagom för elevgruppen och de enskilda eleverna. Eleverna har arbetsmaterial som utmanar varje elev på sin nivå och leder till progression. Under lektionen ger lärarna ett aktivt lärarstöd så att eleverna förstår vad de ska göra och kommer i gång med sitt skolarbete. Eleverna får instruktioner både i grupp och enskilt och instruktionerna är utformade utifrån eleverna. Lärarna använder sig av individanpassade hjälpmedel såsom alternativ och kompletterande kommunikation, lärplattor och arbetsordning med bilder för att eleverna ska kunna ta till sig lektionens innehåll. Individanpassning sker även genom att lärarna utgår från elevernas intressen i planeringen av undervisningen, till exempel bilar. För att skapa intresse låter lärarna också elevernas frågor under lektionerna styra undervisningen.

Struktur

Undervisningen har en tydlig struktur som är välbekant för eleverna, med inslag för att tydliggöra mål och syfte för eleverna. Majoriteten av lektionerna börjar med någon form av gemensam uppstart där lärarna bland annat presenterar vad eleverna ska arbeta med och hur arbetet ska gå till. Den presenterade arbetsordningen för dagen eller lektionen kompletteras med bildstöd och anges på väggen i klassrummet. Elever som läser ämnesområden får ofta arbetsordningen presenterad med hjälp av bilder av vad som ska hända först och sedan, som sätts upp på väggen. Eleverna börjar alltid dagen tillsammans i samling och får i övrigt träna på sociala aktiviteter under exempelvis fruktstund, på utflykter och genom

andra aktiviteter. Eleverna som läser ämnesområden har i övrigt mycket en-till en-undervisning medan eleverna som läser ämnen för det mesta arbetar i smågrupper, där de kan hjälpa och stötta varandra. Inför lektionens slut förbereder ofta lärarna i både ämnen och ämnesområden eleverna genom att tala om hur många minuter som är kvar och ställa ett tidur. Läraren markerar även då en aktivitet är avslutad genom att ta bort bilden på tavlan med den aktuella aktiviteten. Syftet med olika arbetsmoment utgår från läroplanen och är tydligt för lärare och elevassistenter, och klargörs för eleverna genom att läraren kommunicerar att de exempelvis ska räkna pengar och ha socialt samspel då de leker affär.

Skolinspektionen har inte identifierat något utvecklingsområde inom bedömningsområdet.

Social gemenskap, aktivt deltagande och trygghet

Författningsstöd

1 kap. 4–5 och 10 §§, 3 kap. 2 §, 5 kap. 3 §, 6 kap. 6–8 §§ och 11 kap. 2 § skollagen.

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden, 2.3 Ansvar och inflytande, 2.6 Skolan och omvärlden, 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan arbetar i flera delar för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation.

Deltagande i samhällsliv

Skolan erbjuder i viss mån eleverna tillfällen att förbereda sig för att kunna delta i samhällslivet som aktiva medborgare. Undervisningen i ämnesområden är belägen några kilometer ifrån skolan i samhället vilket försvårar utflykter och studiebesök i närsamhället. Däremot får eleverna som läser ämnesområden under olika promenader och aktiviteter träna på grundläggande kompetenser såsom att få kontakter sinsemellan att fungera. Under promenaderna kan eleverna även få uppgifter som att exempelvis titta på vägmärken och kommunicera kring vad de står för. I klassrummet kan lärare och elevassistenter arbeta utifrån elevernas frågor och genom det exempelvis komma in på hur det fungerar hos doktorn och på sjukhus. Undervisningen i ämnesområden kommer att flytta till den större skolan i centrum, vilket enligt granskningen kan ge ökade

möjligheter. Eleverna som läser ämnen finns redan på den större skolan och har ett antal aktiviteter ute i närsamhället. Exempelvis har de besökt en bondgård, gått på teater, varit med på olika temadagar som grundskolan anordnat samt deltagit i Nobelfirande. I ämnet hem- och konsumentkunskap har eleverna planerat och tillagat en smoothie från början till slut vilket även inbegrep att inhandla varor i affären. Vidare har eleverna åkt buss och fått lära sig sociala koder, såsom att man inte behöver prata med alla på bussen. Lärarna har även diskuterat med eleverna hur man beter sig i trafiken, tagit upp värdegrundsfrågor samt talat med vissa elever om hur man beter sig på nätet och vilka faror som kan finnas där. Eleverna inom såväl ämnesområden som ämnen får dessutom arbeta med gränssättning, bland annat genom och att lära sig säga "nej" och "stopp". Av granskningen framgår dock att eleverna i undervisningen inte har fått konkreta kunskaper eller erfarenheter kring arbets- och föreningsliv. Studie- och yrkesvägledaren är inte involverad i arbetet med eleverna på anpassad grundskola och undervisningen har inte bidragit till att eleverna fått kännedom om olika yrken eller hur studie- och yrkesval kan påverkas av föreställningar om vad som är kvinnligt och manligt. Det framgår av granskningen att lärarna vill hålla kvar eleverna i deras drömmar om framtiden och har inga direkta samtal om vilka begränsningar eleverna har.

Trygghet i sociala sammanhang

Personalen arbetar i vissa avseenden aktivt för att skapa en trygg miljö för eleverna i undervisningen, men åtgärderna riskerar att bidra till att eleverna begränsas i sina möjligheter till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen. Personalen arbetar med att stärka relationerna och skapa ett tillåtande klimat där eleverna vågar prata och uttrycka sig. Eleverna, i synnerhet de som läser ämnesområden, ges dock få möjligheter till gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen annat än under aktivitetsdagar tillsammans med förskoleklassen och promenader. Även äldre elever som läser ämnen kan ibland umgås med elever från förskoleklass. Någon övergripande analys av tryggheten på anpassad grundskola görs inte från skolans håll. Elever som läser ämnen får tillsammans med sina lärare besvara samma trivselenkät som gäller för förskolan och grundskolan, men den är inte anpassad för elevgruppen på anpassad grundskola. Det är oklart hur den följs upp och hur den riktas till målgruppen. Grundskolan har genomfört trygghetsvandringar, men det har inte gjorts några specifika sådana för anpassad grundskola. Upplevelsen av trygghet hos elever som läser ämnesområden kartläggs genom personalens avstämningar med eleverna. Exempelvis får eleverna som läser ämnesområden med hjälp av samtalskortor eller tumme upp eller ner beskriva hur de upplever sin situation i klassrummet eller på skolgården. En av lärarna från anpassad grundskola sitter med i grundskolans trygghetsteam och specialpedagogen har stämt av olika resultat, däribland

trygghet och trivsel. Lärarna får i sina läsårsutvärderingar beskriva hur de skapar trygghet och hur de upplever elevernas trygghet. Det finns en bild av att det finns en god trygghet och trivsel bland elever och grupper. Lärarna befinner sig alltid med eleverna och har inte bevittnat några incidenter, men några elever uttrycker att de blivit utsatta för nedsättande kommentarer av andra elever på skolan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver tillsammans med personalen arbeta aktivt så att eleverna får möjlighet till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att trygghetsarbetet är begränsat till elevernas undervisningsgrupp. Den anpassade grundskolan saknar ett aktivt arbete för att främja en trygg miljö för eleverna och för att öka elevernas möjlighet till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen. Det riskerar att leda till att eleverna inte får träna på färdigheter de behöver för olika typer av sociala sammanhang.

Skolinspektionen rekommenderar därför rektorn att börja med att kartlägga elevernas trygghet i sociala sammanhang. Arbetet behöver bygga på en analys av behoven med ett tydligt syfte att bidra till elevernas personliga utveckling. I detta ingår att skolan även kartlägger vilka hinder det finns för eleverna att delta i sociala sammanhang utanför den egna gruppen. Detta blir speciellt viktigt då elever som läser ämnesområden ska flytta till den större skolan. Det är också viktigt att analysera underlaget tillsammans med lärare och elevhälsa. Rektorn behöver därefter sätta in åtgärder och organisera så att eleverna är trygga och ges möjlighet till social gemenskap utanför den egna undervisningsgruppen.

Bedömning och betyg

Författningsstöd

1 kap. 9 §, 2 kap. 9 och 10 §§, 3 kap. 3, 5 och 7 §§ och 11 kap. 2, 5, 11, 15–17, 19–23 §§ skollagen.

10 kap. 11 § skolförordningen.

Lgra22, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, En likvärdig utbildning, Skolans uppdrag, 2.2 Kunskaper 2.3 Elevernas ansvar och inflytande, 2.4

Skola och hem, 2.7 Bedömning och betyg och 2.8 Rektorns ansvar och 3. Kursplaner
--

Skolinspektionen bedömer följande: Skolan bedriver i flera delar ett kontinuerligt bedömningsarbete i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling och höja lärarnas bedömarkompetens, men utvecklingsområden finns.

Nedan följer Skolinspektionens motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit vid intervjuer med rektorn, lärare, elevassistenter, elevhälsa och elever samt inkommen dokumentation.

Fortlöpande bedömning av elevernas kunskapsutveckling

Lärarna är uppmärksamma på elevernas utveckling och gör fortlöpande bedömningar. I undervisningen arbetar lärarna formativt med bedömning i undervisningen och eleverna får visa sina kunskaper på olika sätt. Lärarna återkopplar till eleverna vad de lärt sig i olika sammanhang, exempelvis genom att lärare i såväl ämnen som ämnesområden under en övning eller efter ett moment talar om vad eleven lärt sig, eller genom att läraren sammanfattar en lektion. Aktiviteter och kunskaper för elever som läser ämnesområden dokumenteras dessutom i loggböcker där lärare och elevassistenter sätter in bilder på elevernas verksamheter och kan samtala med elever och vårdnadshavare om dem. På utvecklingssamtal återkopplar lärarna elevernas kunskaper utifrån elevernas individuella utvecklingsplaner på ett anpassat sätt till elever och vårdnadshavare. För elever som läser ämnesområden används samtalsmatta som stöd vid samtalet. Utvecklingssamtalet handlar också till stor del om hur de tolkar barnets trivsel och om de har samsyn kring detta med vårdnadshavare. Det saknas dock ett gemensamt system på skolenheten för dokumentation av lärarnas bedömningar, vilket innebär att lärarna dokumenterar individuellt och på olika sätt. Exempelvis dokumenterar lärare i ämnesområden dagligen elevernas kunskapsutveckling men det är inget som analyseras på skolnivå. Vidare framgår av granskningen att lärarna anpassar undervisningen utifrån de behov som framkommer vid bedömningen av elevernas kunskapsutveckling. Dessutom anpassar de undervisningen utifrån vad som framkommer i lärarnas egen årliga utvärdering av sin undervisning där de även redovisar elevernas resultat. Till exempel kan lärarna lägga in mer repetition av vissa moment, använda fler stödstrukturer i undervisningen eller anpassa svårighetsgraden på uppgifter till olika elever.

Lärarnas samverkan i bedömningsarbetet

Det saknas en strukturerad samverkan mellan lärarna kring bedömningsfrågor. Det finns ingen uttalad agenda från rektorn om att lärarna ska diskutera bedömning och betyg och det saknas samsyn kring

bedömningar och tolkningar av värdeord. Lärarna i ämnen har visserligen veckovisa möten med specialpedagogen kring bedömning utifrån målen, till exempel olika talområden utifrån matematik. Lärare som undervisar i ämnesområden saknar dock möjlighet att delta i något kollegialt arbete med bedömning, utan samverkar främst med elevassistenterna. På skolans lärplattform ligger ännu inte något material som stöder bedömning inom anpassad grundskola. Lärarna använder dock Skolverkets bedömningsstöd i årskurs 1 i svenska och matematik för elever som läser ämnen. De äldre eleverna har inte gått årskurs 1 på skolan utan i en annan kommun. Enligt lärare finns det elever som inte uppnår målen för ämnen vilket lärarna har tagit upp med elevhälsan.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Rektorn behöver se till att lärarna samverkar när det gäller bedömningar samt tolkning av värdeord i kriterier för bedömning och betygskriterier.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att rektorn inte leder arbetet med samverkan kring bedömningsfrågor. Detta kan medföra att lärare inte har en likvärdighet i sin bedömning och saknar samsyn kring tolkning av exempelvis värdeord kring bedömning.

Skolinspektionen rekommenderar därför att rektorn ser över struktur och innehåll i möten. Rektorn behöver ge lärarna tillfällen att gemensamt skapa en samsyn kring betygskriterier, kriterier för bedömning och styrdokumentens värdeord. Lärarna behöver även ges möjligheter att utveckla sin bedömarkompetens. Även möten mellan lärare och elevassistenter kan bidra till att lärarna får ett bredare underlag för sin bedömning. Det kan också med fördel skapas möjligheter till samverkan mellan lärare på olika anpassade grundskolor, fysiskt eller digitalt, för diskussioner kring elevexempel, bedömningssituationer och tolkning av värdeord. Detta i syfte att stödja likvärdig bedömning och höja kompetensen i bedömningsfrågor hos lärare.

Huvudmannens styrning och stöd

Författningsstöd

1 kap. 4 och 9–10 §§, 2 kap. 8–8 a, 11–13, 18, 25, 29 (undantag finns i 2 kap. 11 §§ Förordning [2011:326] om behörighet och legitimation för lärare och

förskollärare) och 34–36 §§, 4 kap. 3 och 8 §§ och 11 kap. 2 och 5 §§ skollagen.

Lgr22, 1 Skolans värdegrund och uppdrag, - Skolans uppdrag och - Varje skolas utveckling, 2.2 Kunskaper, 2.5 Övergång och samverkan, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar.

Skolinspektionen bedömer följande: Huvudmannen stödjer i låg utsträckning skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning.

Nedan följer Skolinspektionens närmare motivering till bedömningen utifrån vad som framkommit i intervjuer med rektorn och representanter för huvudmannen samt av inkommen dokumentation.

Självständig aktör, långsiktighet och systematik

Huvudmannen gör få självständiga bedömningar av kvaliteten i verksamheten och om syftet med utbildningen uppfylls. Representanter för huvudmannen har visserligen varit på verksamhetsbesök på skolan men inte haft några vidare diskussioner om vad de har sett. Dessutom finns inget system för uppföljningar av anpassad grundskola. Huvudmannen har inte haft fokus på anpassad grundskola i sina analyser, och saknar system och rutiner för insamling av kunskapsresultat och resultat av elevernas upplevelse av trygghet. Huvudmannen saknar också andra relevanta underlag för att kunna göra en egen bedömning av om utbildningen lever upp till uppdraget att bidra till elevernas personliga utveckling och förbereda dem för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Det underlag huvudmannen utgår ifrån i sina bedömningar är lärarnas egen utvärdering av sin undervisning, samt elevantal. Huvudmannen har inte heller haft särskilda insatser för att utveckla utbildningen på anpassad grundskola utan de insatser som har genomförts har varit samma som för grundskolan. Inför höstens flytt av elever som läser ämnesområden har rektorn presenterat en lägesbild för huvudmannen utifrån lokaler och personal samt vad som behöver åtgärdas. Det har handlat om behovet av att anställa behöriga lärare och av att bedöma vilka ytterligare förutsättningar som behövs för att utveckla undervisningen. Frågan om tidsenliga lärverktyg och behovsanpassad utrustning följs upp av rektorn men huvudmannen förlitar sig på de önskemål som framförs i lärarnas utvärdering.

Behovsanpassat stöd till rektor och skolenhet

Huvudmannen har begränsad kännedom om skolenheten och mycket är delegerat till rektorn. Detta leder till att rektorn sällan får stöd från huvudmannen vad gäller ledning och utveckling av utbildningen för anpassad grundskola. Rektorn har inte heller fått något stöd från tidigare skolchef. Huvudmannen har inte fokuserat på utveckling av utbildning vid anpassad grundskola då det inte har framkommit några specifika behov av

detta utifrån de underlag huvudmannen har haft tillgång till. Huvudmannen har heller inte efterfrågat något underlag. Beslut om att omorganisera anpassad grundskola och skapa en grupp elever som läser ämnesområden fattades hastigt av huvudmannen. Mycket var därmed inte på plats då eleverna började på skolan under hösten och skolan saknade planering och stöd från huvudmannen kring detta. Under det nuvarande läsåret har det har skett ett antal förändringar i ledningsorganisationen. Rektorn fick utökat uppdrag och blev även skolchef under våren. Under hösten tillsattes en biträdande rektor, till en början för elever som läser ämnesområden men från mars månad även för elever som läser ämnen. Huvudmannen genomför få insatser som underlättar samverkan med andra skolformer eller gynnar kontakter med omgivande samhälle. Visserligen arbetar huvudmannen med övergångar mellan förskola och skola, men det framgår inte att de arbetar med flexibilitet mellan anpassad grundskola och grundskola eller mellan ämnesområden och ämnen. I övrigt kan inte huvudmannen svara på hur de använder sitt nätverk till att främja kontakter med arbets-, förenings- och kulturliv, till exempel genom studiebesök och andra samarbeten. Vidare framkommer i granskningen att representanter för skolan har varit på studiebesök på en skola i grannkommunen för att titta på lokaler, men det framgår inte om det är på huvudmannens initiativ.

Identifierat utvecklingsområde

I syfte att ytterligare höja verksamhetens kvalitet inom området bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete behöver inledas inom följande del:

- Huvudmannen behöver utveckla arbetet med att göra självständiga bedömningar av den anpassade grundskolans måluppfyllelse så att de utgör ett tydligt underlag för beslut om vilka insatser huvudmannen behöver genomföra och vilket stöd som rektorn behöver.

Motiveringen till utvecklingsområdet är att huvudmannen inte tar del av underlag kring kunskaps- och trygghetsresultat, och inte heller gör egna och självständiga bedömningar av huruvida verksamheten uppnår sitt syfte att främja elevernas personliga utveckling och förbereda för ett aktivt deltagande i samhällslivet. Därav följer också att huvudmannen inte gör en egen bedömning av hur verksamhetens förutsättningar påverkar måluppfyllelsen. Genom att skaffa sig en tydligare bild av skolenhetens måluppfyllelse och genom att förvissa sig om att utbildningen har de förutsättningar som behövs för att uppnå sina syften kan huvudmannen ta ett tydligare ansvar för att eleverna når målen och är rustade att bli aktiva samhällsmedborgare.

Skolinspektionen rekommenderar därför att huvudmannen tar del av tillgängliga resultat för verksamheten och ställer dessa i relation till förutsättningarna som verksamheten ges för att sedan besluta om träffsäkra utvecklingsåtgärder. Genom att arbeta systematiskt med underlag för den specifika skolenheten har huvudmannen möjlighet att stötta rektorn i arbetet med att utveckla verksamheten.

Beslutet har fattats av Roger Persson, utredare.

I den slutliga handläggningen har Sylvia Lindqvist, utredare (föredragande) och Sevi Karoussi, utredare, medverkat.

Bilaga 1: Underlag för bedömning

Vid granskningsbesöket inhämtas information om såväl styrkor som utvecklingsområden inom verksamheten. Värderingarna i detta beslut grundar sig på:

- Fem lektionsobservationer.
- En gruppintervju med elever.
- En gruppintervju med lärare.
- En gruppintervju med elevassistenter.
- En gruppintervju med skolans elevhälsa.
- En intervju med rektor.
- En gruppintervju med representanter för huvudmannen.
- Dokumentstudier. Dels de dokument som begärts in från huvudmannen, dels den officiella statistik som finns att tillgå om den aktuella skolan.

Innan beslut har fattats har huvudmannen fått ta del av Skolinspektionens tjänsteanteckning från besöket och därmed fått möjlighet att yttra sig över innehållet.

Som underlag för bedömningarna har Skolinspektionens utredare använt sig av bedömningsunderlag, vilka är utformade i enlighet med forskning och beprövad erfarenhet. Bedömningsunderlagen beskriver de områden som utredarna ska värdera vid besök på skolenheter.

Bedömningsunderlagen är uppdelade i bedömningsområden, respektive bedömningsområde är sedan nedbrutet till ett antal indikatorer. Dessa indikatorer beskriver mer i detalj vad som ska utredas för att identifiera var skolans styrkor respektive förbättringsområden finns.

Bedömningsområden

Inom respektive område granskas följande delar:

Bedömningsområde 1: I vilken utsträckning leder och styr rektorn skolans utveckling och skapar en ändamålsenlig organisation? Inom detta område granskas hur rektorn arbetar med uppföljning, analys och förbättringsåtgärder och hur rektorn leder och organiserar skolans arbete.

Bedömningsområde 2: I vilken utsträckning får eleverna en undervisning som främjar deras möjligheter att utvecklas så långt som möjligt? I detta område granskas om undervisningen är varierad och stimulerande samt om den är strukturerad.

Bedömningsområde 3: I vilken utsträckning arbetar skolan för att eleverna ska delta i samhällslivet och uppleva trygghet? I detta område granskas hur skolan arbetar med social delaktighet och att skapa trygghet.

Bedömningsområde 4: I vilken utsträckning bedrivs ett regelbundet och systematiskt arbete med att bedöma, analysera och dokumentera elevernas kunskaper i syfte att stärka elevernas kunskapsutveckling? I detta område granskas hur skolan arbetar med fortlöpande bedömning och samverkan i bedömningsarbetet.

Bedömningsområde 5: I vilken utsträckning stödjer huvudmannen skolenhetens arbete med att ge eleverna en god och likvärdig utbildning? I detta område granskas huvudmannen som självständig aktör, om det sker ett långsiktigt och systematiskt utvecklingsarbete, huvudmannens behovsanpassade stöd till rektor och om det sker en samverkan mellan skolformer och det omgivande samhället.

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida: www.skolinspektionen.se

Bilaga 2: Bakgrundsuppgifter om verksamheten

Skolinspektionen besökte skolenheten den 27 och 28 maj 2025. Besöket genomfördes av utredarna Sylvia Lindqvist och Sevi Karoussi.

Källskolan anpassad grundskola är belägen i Norbergs kommun och har Norbergs kommun som huvudman. Undervisning för anpassad grundskola bedrivs dels i Källskolan, dels i separerade lokaler. Skolan hade vid tidpunkten för Skolinspektionens besök tio elever på anpassad grundskola, varav fyra som läste ämnesområden och sex som läste ämnen.